

Nr 131.

Av herr **Mattsson m. fl.**, om skattebefrielse för pensionstillägg enligt lagen om folkpensionering.

Enligt gällande skattelagar upptagas utgående pensioner till beskattning. Undantag göres ej heller för folkpensioner. När det gäller folkpensionernas grundbelopp, torde det ej råda någon meningsskiljaktighet om, att denna del av pensionen, som vilar på försäkringstekniska grunder, skall beskattas i likhet med tjänstepensioner. Däremot kan ifrågasättas det lämpliga eller riktiga i att som inkomst vid taxeringarna upptaga folkpensionernas tilläggsbelopp till beskattning. Dessa folkpensionstillägg utgå efter prövning endast till åldringar, invalider och övriga, vilkas inkomst är så låg eller ekonomiska ställning så svag, att de för sitt uppehälle måste anlita det allmänna. I realiteten är det en form av understöd, vars karaktär ej mycket skiljer sig från vanligt fattigvårdsbidrag. Skillnaden skulle i så fall vara, att understödsbeloppen fördela sig på stat, landsting och kommuner. Rent skattetekniskt torde det sålunda kunna ifrågasättas, om folkpensionstilläggen skola beskattas.

Men bortsett från detta kan det inte anses rimligt, att de fattiga människor, det här är fråga om, skola behöva erlägga utskylder å till dem efter prövning knappt tillmätta pensionsunderstöd. Även om de skattebelopp, som debiteras härå, i och för sig ej kunna bli så höga, så bliva de dock för den utgiftsskyldige rätt kännbara. Om, för att ta ett exempel, en folkpensionär jämte maka, boende i ortsgrupp I, tillsammans ha med nu utgående dyrtidstillägg en årlig pension av 960 kr., återstår efter ortsavdrag och s. k. bankning m. m. ett beskattningsbart belopp till kommunen av inemot en och en halv skattekrona. Vid hög uttaxering, vilket är fallet i många, särskilt landskommuner, kommer ren kommun- och landstingsskatt som måste erläggas att uppgå till 25—30 kr. Ett för en fattig folkpensionär ingalunda oväsentligt belopp.

Det kan måhända här invändas, att möjlighet föreligger för taxeringsmyndigheterna att kunna medgiva särskilda skatteavdrag och att denna utväg bör anlitas. Även om detta är riktigt, så sker det emellertid inte alltid. En del taxeringsnämnder ta med beloppet, en del inte. I kommuner med starkt skatteunderlag räknar man måhända inte så mycket med pensionstilläggen, som ju i verkligheten spela rätt liten roll för det allmänna, under det att man i andra kommuner med svagare skatteunderlag

mera tvingas tillvarataga alla föreliggande möjligheter för att ernå ett så bra taxeringsresultat som möjligt. Sedan nu pensionstilläggen under krisen blivit höjda, kan det måhända antas, att taxeringsmyndigheterna bli mindre benägna medgiva särskilda avdrag.

Vid 1939 års riksdag väcktes en motion i samma fråga. Denna motion avslogs då av riksdagen. Frågan har emellertid sedan dess kommit i ett något annat läge, beroende på, som ovan framhållits, att folkpensionstilläggen nu ökats. Denna ökning av folkpensionstilläggen har dock inte inneburit någon ekonomisk förbättring för våra folkpensionärer, utan utgör endast en kompensation för fördyrade levnadskostnader under nuvarande krisförhållanden. Då någon höjning av ortsavdragen jämlikt kommunalskattelagens bestämmelser ej kunnat företagas, torde nu de flesta folkpensionärer, åtminstone på landsbygden, där båda makarna leva och ha pension, utan att andra eventuella småinkomster medräknas, komma upp i kommunalt beskattningsbart belopp.

Då vi sålunda anse, att folkpensionärerna i första hand på grund av rent sociala skäl borde befrias ifrån erläggande av utskylder på av dem uppburna pensionstillägg, och vidare, då det torde förfaras olika i olika taxeringsdistrikt med avseende på beviljande av särskilda skatteavdrag, och då, så vitt vi ha oss bekant, något prejudikat ej föreligger om huruvida folkpensionstilläggen äro att hänföra till inkomst varå skatt bör utgå, anse vi, att berörda fråga måtte bli föremål för utredning.

Med stöd av ovan anförda få vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till riksdagen om skattebefrielse för pensionstillägg enligt lagen om folkpensionsförsäkring.

Stockholm den 21 januari 1944.

Oscar E. Mattsson.

Gustaf Karlsson.

Lage Svedberg.

Einar Persson.

Karl H. Andersson.